

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. april 2023
Kontor: Straffuldbyrdselskonto-
ret
Sagsbeh: Josefine Kirst Müntzberg
Sagsnr.: 2023-0030-8566
Dok.: 2771983

Besvarelse af spørgsmål nr. 458 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 458 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Mie Vinkel Sørensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 458 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oplyse, hvor mange livstidsdømte, der efter eller under deres prøveløsladelse har begået ny kriminalitet, og vil ministeren ligeledes redegøre for, om det er som med betingede domme, hvor det kun er ligeartet kriminalitet, der udløser den betingede dom, således at en prøveløsladelse kun annulleres, hvis den pågældende begår ligeartet kriminalitet under sin prøveløsladelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Det er ved besvarelsen lagt til grund, at spørgsmålet vedrører den samme persongruppe, der er spurgt ind til i spørgsmål nr. 457 fra Folketingets Retsudvalg, dvs. de personer, der er idømt fængsel på livstid, og som er prøveløsladt inden for de seneste 10 år. Direktoratet for Kriminalforsorgen kan oplyse, at ud af de fire personer, der i perioden fra den 1. januar 2013 til den 1. marts 2023 er blevet prøveløsladt fra en livstidsdom, er én person blevet dømt for ny kriminalitet inden for prøvetiden på 5 år, der blev fastsat som et vilkår for prøveløsladelsen.”

Justitsministeriet kan oplyse, at det følger af straffelovens § 40, at hvis den prøveløsladte begår nyt strafbart forhold i prøvetiden, og der inden dennes udløb foretages rettergangsskridt, hvorved han sigtes for forholdet, træffer retten afgørelse i overensstemmelse med § 61, stk. 2, således at reststraffen ligestilles med en betinget dom.

Endvidere følger det af straffelovens § 42, stk. 1, at hvis den pågældende begår nyt strafbart forhold i prøvetiden, og der inden prøvetidens udløb foretages rettergangsskridt, hvorved den prøveløsladte sigtes for forholdet, kan retten træffe afgørelse om, at en livstidsdømt skal genindsættes til udståelse af livstidsstraffen. Det er den ret, der pådømmer sagen, som på baggrund af sagens konkrete omstændigheder afgør, om den livstidsdømte skal genindsættes til afsoning af livstidsstraffen. Når omstændighederne taler derfor, f.eks. ved kriminalitet af mindre grovhed, kan retten alternativt idømme en straf alene for det nye forhold, eventuelt i forbindelse med en ændring af vilkårene for prøveløsladelsen.

Bestemmelsen om genindsættelse til udståelse af livstidsstraf er i forenklet form udformet som en parallel til straffelovens § 61, stk. 2, om betingede domme. Det følger af bestemmelsen, at begår den dømte nyt strafbart forhold i prøvetiden for en betinget dom, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved han sigtes for forholdet, fastsætter retten en ubetinget straf eller anden retsfølge for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse.

Det vil således ved afgørelser om genindsættelse efter straffelovens § 42 – i lighed med § 61, stk. 2 – bero på en konkret vurdering af sagens omstændigheder, om den tiltalte skal genindsættes til udståelse af livstidsstraffen. Heri indgår bl.a., om der er tale om ligeartet kriminalitet, om der er hurtigt tilbagefald til kriminalitet, om genindsættelse til afsoning af den idømte straf af fængsel på livstid står i misforhold til straffen for den nu begåede forbrydelse samt den tiltaltes personlige forhold.

Fra retspraksis kan henvises til Østre Landsrets dom af 28. maj 2019 (U.2019.2921), hvor landsretten i en konkret sag tog stilling til spørgsmålet om genindsættelse til udståelse af en livstidsstraf. Landsretten afviste at genindsætte den tiltalte, der tidligere var idømt fængsel på livstid for drab og forsøg herpå, bl.a. under henvisning til, at en dom for overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer under skærpende omstændigheder, jf. straffelovens § 191, ikke udgjorde ligeartet kriminalitet.